

Қазақстанда еңбек төлемдерінің жаңа жүйесін ендіру

(2016 ж 1 қаңтар.)

- «Денсаулық сақтау саласына жаңа жүйені енгізу нәтижесінде еңбекақы - **7% ден 28% дейін** жоғарылады.
- Білім беру жүйесінде - **15% ден 29%**
- Спорт және әлеуметтік қорғау жүйесінде - **15% ден 40%. дейін**

Еңбекақының дифференциалды өсімі байқалды (жұмыс өтілі, біліктілігі, білім деңгейіне байланысты).

-
- Еңбекақы төлемінің жаңа моделі қызметкердің біліміне, біліктілігіне, атқарылатын жұмыстың қиындығы мен жауапкершілік деңгейіне байланысты лауазымдарды төрт категорияға бөледі.

- ***Бірінші санатқа (блок А).***

басқарушылық қызметтегі лауазымдар жатады. Олар ұйымның стратегиялық дамуына жауап береді және басқарушы шешімді қабылдауға жауапты.

- А блогына ұйым басшылары, орынбасарлары, құрылымдық бөлімшенің басшылары жатады. (немесе басқарушылық жауапкершілік деңгейіне : республикалық, облыстық, аудандық)

- ***Екінші блокқа (блок В),*** мекеменің негізгі қызметтерін атқаратын азаматтар жатады. Бұл блок ЖОО оқытушыла-ры, әлеуметтік қызметкерлер , ғылыми қызметкерлер, мұғалімдері және т.б қамтиды.
- Мұндай қызметкерлер үшін үш сала бойынша дифференциальды лауазымдық қызметакыларды есептеу ұсынылды: «Денсаулық сақтау», «Білім беру» және «Басқа салалар».

- ***Үшінші (блок С)*** – әкімшілік қызметкерлер блогы. Олар әкімшілік-құқықтық және шаруашылық функцияларын атқарады.
- Бұл блокқа шаруашылық қызметтердің меңгерушілері, аудармашылар, экономистер, бухгалтерлер, заңгер секілді т.б лауазымды тұлғалар кіреді.

- ***Төртінші блок (блок D)*** Қосымша блок қызметкерлері қосымша және техникалық қызметтерді атқарады.
- Бұл блокқа хатшылар, коменданттар, мұрағатшылар, іс жүргізуші лауазымды тұлғалар жатады.

**Міндетті медициналық
сақтандыруға ҚР азаматтарының
барлығы қызығушылық танытуы
тиіс.**

Мемлекет ТКМКК бойынша
көрсетілген медициналық көмек
пен оған бөлінетін қаржыны
толық көлемде сақтайды.

Тамара Дуйсенова

- Медициналық пакеттің бұл көлеміне жедел және шұғыл медициналық көмек, ӘМА кезінде көмек көрсету 17 млн қазақстандықтарға екпені егу жұмыстарын қамтиды. Медициналық сақтандыру жағдайында мемлекет 10,1 млн әлеуметтік белсенді емес санаттағы азаматтар үшін ӘМС қорына жарналарды төлеуді өз міндеттемесіне алады.

- МӘСК аясында көрсетілген медициналық көмектің көлемі қорға түскен жарналардың мөлшеріне байланысты болмайды. Жарналардың уақытылы аударылуы жеткілікті.

-
- Жұмыс берушілер МӘМС жүйесінде қорға жарнаны корпоративтік табыс салығын аударғаннан кейін есептеп аударды.
  - Сондықтан жұмысшылардың сырқаттануына байланысты мекеменің шығыны қорға аударылған төлем көлемінен артық болуы тиіс.

- **ӘМСҚ жүйесіндегі медициналық қызметтердің жалақысын жоғарылататын механизмі:**
- Әрбір медициналық мекеме өз қызметкерлерінің біліктілігіне, жүктемесіне, көрсетілетін қызметіне, сапасына байланысты өздігінен жалақысын реттеуге құқылы. Бұл механизм жеке медициналық мекемелердің тәжірибесіне бұрыннан енгізілген. Мұндай жүйе жақсы мамандардың еңбегін дұрыс бағалауға мүмкіндік береді.

- ӘМСҚ енгізілгеннен кейін барлық медициналық мекемелер, білікті мамандарды жұмысқа алуға қызығушылық танытуы тиіс. Себебі медициналық мекеменің қызметінен қордан ақы төлеуде негізгі критерийі ретінде бірінші кезекте көрсетілген медициналық көмектің сапасы ескеріледі.

-
- МӘСК жүйесінде пациенттердің формальді емес төлемақыларының өзектілігін жоғалтады. Себебі сақтандырылған азаматтарға медициналық көмек медициналық сақтандыру аясында толық көлемде көрсетіледі және кепілдік береді.